

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 25 sierpnia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 czerwca 2021 r., sygn. akt III AUa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od A. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. kwotę 240 zł. (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację A. P. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 stycznia 2021 r. w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy w K. oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji z dnia 16 listopada 2018 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., na mocy której organ rentowy odmówił wnioskodawczynie A. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wyjaśnił, że brak jest podstaw do przyznania świadczenia rentowego, z uwagi na to, iż wnioskodawczynie nie jest osobą niezdolną do pracy, zgodnie z

orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 7 listopada 2018 r. W toku postępowania dowodowego Sąd Okręgowy przeprowadził dowody z opinii biegłych lekarzy: reumatologa i schorzeń kręgosłupa, specjalisty chorób wewnętrznych, neurologa, psychiatry, psychologa, urologa i ginekologa. Opierając się na dowodzie z opinii ww. biegłych, przy podkreśleniu fachowości, wiarygodności i zupełności tychże opinii, Sąd Okręgowy ustalił, że A. P., w aktualnym stanie zdrowia, nie jest częściowo niezdolna do pracy. Z opinii biegłych wynika bowiem, że wnioskodawczyni ma wyolbrzymione poczucie choroby i orzekanie o niezdolności do pracy, zdaniem Sądu pierwszej instancji, utwierdzałoby ją jedynie w poczuciu niesprawności i niewydolności życiowej.

Sąd Apelacyjny, rozpoznając wniesioną apelację uznał, że zaskarżone orzeczenie jest prawidłowe, a zarzuty apelacji zasadniczo skierowane przeciwko ustaleniu przesłanki niezdolności do pracy, w ocenie Sądu odwoławczego pozbawione są merytorycznego uzasadnienia i stanowią jedynie polemikę z prawidłową oceną zgromadzonego materiału dowodowego i dokonanymi na tej podstawie ustaleniami. Zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, z zasady wymaga wiadomości specjalnych. Wbrew zarzutom apelacji, dokumenty medyczne znajdujące się w aktach ZUS, były przeanalizowane przez ośmiu biegłych, co wyraźnie wynika z treści opinii i nie zachodzi potrzeba powołania kolejnego dowodu z opinii biegłych z zakresu specjalności właściwych schorzeniom wnioskodawczyni, ponieważ okoliczności istotne dla sprawy zostały już należycie wyjaśnione. Ocena wartości opinii dokonanej przez Sąd Okręgowy, w świetle argumentacji zawartej w uzasadnieniu orzeczenia, nie budzi wątpliwości. Stan faktyczny ustalony w sprawie jednoznacznie wskazuje, że ubezpieczona nie jest osobą niezdolną do pracy, nie spełnia zatem podstawowej przesłanki do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik A. P. zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 czerwca 2021 r. w całości, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 57 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 1 i 2 oraz art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych poprzez ich błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że skarżąca jest zdolna do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami - czego konsekwencją była utrata możliwości nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach emerytalnych. Zarzucając powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie skarżącej renty z tytułu niezdolności do pracy ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...], zasądzenie od organu na rzecz skarżącej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za wszystkie dotychczasowe instancje, w tym również koszty postępowania kasacyjnego, wg norm prawem przepisanych. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona - Sąd Apelacyjny w [...], wydając zaskarżony wyrok, w sposób oczywisty naruszył art. 57 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 1 i 2 oraz art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez co pozbawił skarżącą prawa do świadczenia.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od skarżących według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Artykuł 398⁹ § 1 k.p.c. zawiera enumeratywny katalog przyczyn kasacyjnych, których wystąpienie warunkuje przyjęcie skargi do rozpoznania. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę w razie ziszczenia się co najmniej jednej z przesłanek w postaci: wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego, dostrzeżenia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wystąpienia prawdopodobieństwa ziszczenia się przyczyny nieważności postępowania, jak również w wypadku oczywistej

zasadności skargi kasacyjnej. Skarżący wskazał, iż wniesiona przez niego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ograniczył się jednakże do wskazania, że zaskarżony wyrok w sposób oczywisty naruszył art. 57 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 1 i 2 oraz art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez co pozbawił skarżącą prawa do świadczenia – bez jakiegokolwiek uzasadnienia swojego stanowiska w tym zakresie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest pogląd, zgodnie z którym wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, LEX nr 2009500; z dnia 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15, LEX nr 2015640; z dnia 24 września 2015 r., II PK 27/15, LEX nr 2019527).

Tego wymogu skarżący nie zachował.

Ponadto z brzmienia art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym – w jego ocenie – wyraża się oczywistość zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne *prima facie* i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531 i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona,

to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574). Temu obowiązkowi skarżący również nie sprostał.

Zaznaczyć także należy, że sformułowane w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia przez Sąd Apelacyjny przepisów prawa materialnego, w gruncie rzeczy zmierzają do podważenia ustaleń faktycznych będących podstawą rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku. Tymczasem, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów, co oznacza, że przy merytorycznym rozpoznaniu wniesionej skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy nie mógłby uwzględnić zarzutów dotyczących ustaleń faktycznych i nieprawidłowej oceny materiału dowodowego, a tym samym przy rozstrzyganiu zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego byłby związany dokonanymi przez Sąd Apelacyjny ustaleniami faktycznymi (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., § 9 ust. 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

